

datum
17 maart 2026

Betreft: de lezende leraar

Nieuwe Prinsengracht 89
1018 VR Amsterdam
020 623 05 66
info@lezen.nl
lezen.nl
KvK 41208274

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie OCW,

Op 25 maart spreekt u in het commissiedebat Leraren over een van de belangrijkste voorwaarden voor goed onderwijs: sterke leraren. Vanuit Stichting Lezen vragen wij u in dat debat specifiek aandacht te vragen voor de lezende leraar. Want als Nederland beter wil leren lezen, begint dat bij de leraar.

Wie goed kan lezen, redt zich beter – op school, op het werk en in de samenleving. Daarom is het belangrijk dat elk kind en elke jongere goed leert lezen en zich ontwikkelt tot een vaardige, gemotiveerde en nieuwsgierige lezer.

Een lezende leraar is een basisvoorwaarde voor goed (lees)onderwijs.

Wij vragen u daarom in het debat aandacht te vragen voor de volgende drie punten:

1. Zorg dat in de herijking van bekwaamheidseisen duidelijk wordt dat leraren niet alleen kunnen lezen, maar zelf ook lezen
2. Neem de lezende leraar op in ontwikkelpaden en kwaliteitskaders voor professionele ontwikkeling
3. Veranker de lezende leraar expliciet in de kennisbases van lerarenopleidingen

De rol van de lezende leraar expliciet vastleggen

Onderzoek laat zien dat leraren grote invloed hebben op de leesmotivatie en het leesgedrag van leerlingen. Hun professionele leeservaring is essentieel om leerlingen goed te begeleiden in hun ontwikkeling als lezer.

De leerling ontwikkelt zich in een klas waarin tijd en ruimte is voor voorlezen, vrij lezen, en praten over boeken. Dit werkt aantoonbaar sterker wanneer leraren zelf lezen en dit zichtbaar maken. Leerlingen worden vooral lezers wanneer zij lezende volwassenen om zich heen zien.

Een lezende leraar leest zelf boeken en bouwt eigen leeservaring op, kent kinder- en jeugdliteratuur en het actuele aanbod, kan leerlingen begeleiden bij boekkeuze en voert gesprekken over boeken en verhalen.

In de nieuwe kerndoelen staat hoe leerlingen moeten leren lezen, maar het is onduidelijk wat dit vraagt van leraren zelf, wat lerarenopleidingen moeten aanleren en wat scholen van leraren mogen verwachten. In de herijking van bekwaamheidseisen, professionaliseringskaders en kennisbases moet de lezende leraar daarom expliciet worden opgenomen.

1. Zorg dat in de herijking van bekwaamheidseisen duidelijk wordt dat leraren niet alleen kunnen lezen, maar zelf ook lezen

In de concept herijking bekwaamheidseisen staat op dit moment alleen dat leraren de basisvaardigheden beheersen. Maar dat betekent nog niet dat leraren ook zelf boeken lezen en hun leeservaring inzetten in het onderwijs. Dit moet duidelijk worden vastgelegd.

2. Neem de lezende leraar op in ontwikkelpaden en kwaliteitskaders voor professionele ontwikkeling

In de uitwerking van beleid en professionele standaarden blijft de rol van de leraar als lezer te weinig benoemd.

Het is belangrijk dat de lezende leraar als herkenbaar onderdeel opgenomen wordt in de ontwikkelpaden en kwaliteitskaders voor professionalisering. Verbind dit aan de kwaliteitsagenda basisvaardigheden en stimuleer scholen om leesbevordering schoolbreed te organiseren – niet alleen binnen het vak Nederlands. Een belangrijke randvoorwaarde is dat leraren voldoende tijd en ruimte krijgen om dit ook daadwerkelijk in te vullen.

3. Veranker de lezende leraar expliciet in de kennisbases van lerarenopleidingen

Neem in de kennisbases van de lerarenopleidingen op dat leraren kinder- en jeugdliteratuur lezen en kennen, genres, titels en auteurs kennen en leerlingen kunnen begeleiden bij boekkeuze en leesgesprekken.

Tot slot

Er is vanuit het kabinet veel aandacht voor basisvaardigheden en beter leesonderwijs. Dat is goed. Maar zonder leraren die zelf lezen, kan geen blijvende verbetering worden verwacht.

Wij hopen van harte dat u bovenstaande punten meeneemt in het commissiedebat. Uiteraard zijn wij altijd bereid nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,
Tamar van Gelder
directeur-bestuurder Stichting Lezen

Over Stichting Lezen

Als kenniscentrum voor leesbevordering werkt Stichting Lezen samen met wetenschap, onderwijs en beleid aan oplossingen die aantoonbaar werken in de praktijk. We vertalen kennis over wat werkt in leesbevordering naar programma's en ondersteuning voor onderwijs, kinderopvang en bibliotheken.

Juist op het terrein van leesbevordering en leesmotivatie is het belangrijk dat beleid wordt gebaseerd op wat werkt in de praktijk. Stichting Lezen draagt daar met onderzoek, kennisdeling en samenwerking actief aan bij.

Wij denken graag met u mee over hoe het onderwijs structureel kan worden versterkt zodat ieder kind – van 0 tot 20 jaar – zich kan ontwikkelen tot een vaardige en gemotiveerde lezer. #wieleestheeftteengoedverhaal